

SAMOEVALVACIJSKO POROČILO O KAKOVOSTI IZREDNEGA IZOBRAŽEVANJA NA ŠOLSKEM CENTRU ZA POŠTO, EKONOMIJO IN TELEKOMUNIKACIJE

Pripravila: Vanja Zorič Slaviček

oktober, 2015

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	3
1.1	PREDSTAVITEV IZOBRAŽEVALNE ORGANIZACIJE	3
1.2	ENOTA ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH.....	4
1.3	POSLANSTVO IN VIZIJA	5
2	OPIS POSTOPKOV PRI IZPELJAVI SAMOEVALVACIJE	6
2.1	DOLOČITEV PREDMETA SAMOEVALVACIJE	6
2.2	PRIPRAVA NAČRTA SAMOEVALVACIJE	6
2.3	PRIPRAVA INSTRUMENTARIJA.....	6
2.4	IZPELJAVA SAMOEVALVACIJE.....	6
3	METODOLOGIJA SAMOEVALVACIJE	7
3.1	IZBIRA PODROČJA KAKOVOSTI IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH	7
3.2	SAMOEVALVACIJSKI NAČRT.....	7
3.2.1	<i>Subjekti, vključeni v evalvacijo</i>	7
3.3	UPORABLJENE METODE	8
3.3.1	<i>Določitev vzorca</i>	9
3.3.2	<i>Priprava instrumentarija</i>	9
3.4	TESTIRANJE INSTRUMENTARIJA.....	9
3.5	IZPELJAVA SAMOEVALVACIJE.....	9
4	UČBENIKI IN UČNO GRADIVO	10
4.1	OPIS PROBLEMA.....	10
4.2	PRIKAZ UGOTOVITEV IZ EMPIRIČNO ZBRANIH PODATKOV	10
5	SPODBUDE ZA SAMOSTOJNO UČENJE	13
5.1	OPIS PROBLEMA.....	13
5.2	PRIKAZ UGOTOVITEV IZ EMPIRIČNO ZBRANIH PODATKOV	13
5.3	UGOTOVITVE, SKLEPI, PREDLOGI.....	14
6	ZAKLJUČEK	16

1 UVOD

1.1 Predstavitev izobraževalne organizacije

Šolski center za pošto, ekonomijo in telekomunikacije (v nadaljnjem besedilu ŠC PET) ima že več kot 60 let.

Ustanoviteljica javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda »Šolski center za pošto, ekonomijo in telekomunikacije Ljubljana« je Republika Slovenija. Ustanoviteljske pravice ustanoviteljice uresničuje Vlada Republike Slovenije.

Šolski center za pošto, ekonomijo in telekomunikacije Ljubljana je pravni naslednik zavoda PTT srednješolski center Ljubljana, ki ga je ustanovilo PTT podjetje Slovenije, p.o., Cigaletova ulica 15, Ljubljana. Vlada Republike Slovenije je prevzela soustanoviteljstvo tega zavoda s Pogodbo o soustanovitvi PTT srednješolskega centra Ljubljana, ki jo je sklenila s PTT podjetjem Slovenije, p.o., dne 25. novembra 1993. S Pogodbo o ustanovitvi javnega vzgojno – izobraževalnega zavoda »Šolski center za pošto, ekonomijo in telekomunikacije Ljubljana«, ki so jo dne 7. septembra 1998 sklenili soustanoviteljice zavoda Vlada Republike Slovenije in pravni naslednici prvega ustanovitelja zavoda javni podjetji Telekom Slovenije d.d., Cigaletov 15, Ljubljana in Pošta Slovenije d.o.o., Slomškov trg 10, Maribor, je bil zavod reorganiziran iz enovitega v šolski center s tremi organizacijskimi enotami, s tem, da je poleg srednje šole in enote za izobraževanje odraslih bila ustanovljena še višja strokovna šola. Hkrati je bil zavod preimenovan v sedanje ime.

S tem sklepom se sestava sveta in druge določbe ustanovitvenega akta uskladijo z zakonom. Vlada RS s tem sklepom prevzame ustanoviteljstvo tega zavoda v celoti, saj sta dosednji soustanoviteljici izstopili iz soustanoviteljstva tega zavoda, in sicer na podlagi Sklepa o izstopu iz soustanoviteljstva javnega izobraževalnega zavoda »Šolski center za pošto, ekonomijo in telekomunikacije Ljubljana«, ki ga je sprejela uprava družbe Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, Ljubljana dne 24. avgusta 2010 in Sklepa o izstopu iz soustanoviteljstva javnega izobraževalnega zavoda »Šolski center za pošto, ekonomijo in telekomunikacije Ljubljana«, ki ga je sprejelo poslovodstvo družbe Pošta Slovenije, d.o.o., Slomškov trg 10, Maribor dne 20. oktobra 2010.

V tem času so se zgodile številne spremembe: od našega imena do številnih šolskih reform, spremembe programov, ciljnih skupin... Obdržali pa smo povezanost z osnovno izobraževalno dejavnostjo in usmeritvijo v programe telekomunikacij in poštnih tehnologij oz. ekonomije.

Na ŠC PET imamo tri organizacijske enote:

- Srednjo tehniško in strokovno šolo (STŠŠ)
- Enoto za izobraževanje odraslih (EIO)
- Višja strokovna šola (VSŠ).
-

1.2 Enota za izobraževanje odraslih

Vzporedno z izobraževanjem mladine, ponujamo v ŠC PET tudi izobraževanje odraslim. Enota za izobraževanje odraslih je organizacijska enota, katere osnovna dejavnost je izobraževanje odraslih, tistih že zaposlenih, brez ustrezne izobrazbe, z nedokončano izobrazbo, nezaposlenih ali nezadovoljnih s svojo izobrazbo ali poklicem, oziroma vseh tistih, ki imajo željo in potrebe po dodatnem izobraževanju.

Dolgoletne izkušnje organizatorjev izobraževanja in predavateljev, ki sodelujemo v učnem procesu na tem področju, zagotavljajo udeležencem kakovostno izvedbo programov in sodobne pristope, v sodobno opremljenih prostorih centra. Ponosni smo na dolg seznam tistih udeležencev, ki so uspešno končali izobraževalne programe pri nas, in če bi jih prešteli, bi bila številka večja od 10000.

V naši Enoti se lahko izobražujejo v verificiranih programih za pridobitev strokovne izobrazbe oziroma poklica:

- TEHNIK ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ
- EKONOMSKI TEHNIK (SSI, PTI)
- ADMINISTRATOR
- ELEKTRIKAR

1.3 Poslanstvo in vizija

Naša vizija pri izobraževanju odraslih je prizadevanje za uspešno in kakovostno znanje vsakega posameznika. Z novostmi, kot so nov in prenovljeni izobraževalnimi programi, uvodni pogovori ter izdelava osebnega izobraževalnega načrta, ki ga naredimo z vsakim udeležencem posebej, bomo še lažje prišli do skupnega zastavljenega cilja - uspešnega zaključka.

Človek, ki nima vizije, ne bo nikdar veliko pričakoval in se ne bo lotil pomembnih dejanj.
(Woodrow Wilson)

2 OPIS POSTOPKOV PRI IZPELJAVI SAMOEVALVACIJE

2.1 Določitev predmeta samoevalvacije

V letošnjem šolskem letu 2014/2015 smo se v okviru presojanja kakovosti odločili presojati dva kazalnika in sicer, kakovost učbenikov in učnega gradiva, ki ga imajo na voljo udeleženci, ter kakovost spodbud, ki jih udeležencem nudimo za uspešno samostojno učenje.

2.2 Priprava načrta samoevalvacije

Po izbiri predmeta samoevalvacije, smo pripravili samoevalvacijski načrt, pripravili samoevalvacijska vprašanja ter določili subjekte samoevalvacije in metode.

2.3 Priprava instrumentarija

Sledila je priprava instrumentarija oz. anketnega vprašalnika za udeležence izobraževanja odraslih. Pri pripravi instrumentarija smo uporabili spletno zbirko vprašanj za presojanje kakovosti, ki jo je razvil Andragoški center Slovenije: Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje (POKI).

2.4 Izpeljava samoevalvacije

Samoevalvacijo smo izpeljali v času od maja do avgusta 2015. Poslanih oz. razdeljenih je bilo 150 vprašalnikov, izpolnjenih in vrnjenih pa 57. Anketiranje smo izpeljali na različne načine, in sicer samo kombinirali spletno anketiranje in anketiranje med uradnimi urami v referatu za izobraževanje odraslih.

3 METODOLOGIJA SAMOEVALVACIJE

3.1 Izbira področja kakovosti izobraževanja odraslih

V letošnjem šolskem letu 2014/2015 smo se v okviru presojanja kakovosti odločili presojati dva kazalnika s področja- izobraževalnega procesa (učenje in poučevanje), podpodročja - načrtovanje in izpeljava izobraževalnega procesa. Prvi kazalnik presoja ustreznost učbenikov in učnega gradiva, ki ga uporabljajo udeleženci za samostojno učenje, drugi kazalnik pa presoja ustreznost spodbud, ki jih nudimo za uspešno samostojno učenje.

Povratne informacije smo pridobivali nenačrtno in od tistih udeležencev, ki so bolj pogosto prihajali v referat za izobraževanje odraslih, prav tako smo ankete pošiljali preko e- pošte. Anketiranje je bilo diskretno in anonimno.

3.2 Samoevalvacijski načrt

3.2.1 Subjekti, vključeni v evalvacijo

V empirični del samoevalvacije smo vključili udeležence izobraževalnih programov za pridobitev izobrazbe Ekonomski tehnik, Tehnik elektronskih komunikacij, Administrator in Elektrikar.

Tabela 1: Struktura vključenih po spolu

Spol	Število
Ženski	26
Moški	31
SKUPAJ	57

Spolna struktura subjektov, vključenih v evalvacijo je prikazana v tabeli št. 1 in kaže, da je bilo v evalvacijo vključenih 57 udeležencev od tega je bilo več moških udeležencev (31) in manj žensk (26).

Tabela 2: Struktura vključenih v evalvacijo po starosti

Starost	Število
Do 20 let	10
Od 20 do 30 let	43
Od 31 do 40 let	2
Od 41 do 50 let	2
51 let in več	0
SKUPAJ	57

Starostna struktura vključenih v evalvacijo je prikazana v tabeli št. 2. Iz tabele je razvidno, da imamo v Enoti za izobraževanje odraslih največ udeležencev starih med 20 in 30 let. Temu sledijo udeleženci stari do 20 let, torej mlajši odrasli oz. udeleženci, ki so izpadli iz rednega šolanja. Starejših odraslih je zelo malo in sicer v starostni skupini od 31 do 40 let le dva in prav toliko tudi v starostni skupini od 41 do 50 let.

Tabela 3: Izobrazba pred vpisom v izobraževalni program

Izobrazba	Število
Nedokončana osnovna šola	0
Končana osnovna šola	53
Nižja poklicna šola	2
Srednja poklicna šola	2
Srednja strokovna šola	0
Gimnazija	0
Drugo	0
SKUPAJ	57

Udeležence smo spraševali o njihovi zaključeni izobrazbi. Večina udeležencev ima zaključeno osnovno šolo in sicer 53 anketiranih, le po dva imata zaključeno nižjo poklicno šolo in srednjo poklicno šolo.

3.3 Uporabljene metode

V proces samoevalvacije smo uporabili metodo anketiranja in sicer kombinacijo spletnega in osebnega anketiranja. Pri tem smo uporabili spletno zbirko vprašanj za presojanje kakovosti izobraževanja odraslih, ki jo je razvil Andragoški center Slovenije.

3.3.1 Določitev vzorca

Vzorec smo pripravili na podlagi naključnega vzorčenja, tako da smo prišli do slučajnostnega vzorca udeležencev, ki smo jih anketirali. Pri vzorčenju smo uporabili naslednje kriterije oz. smo vključili udeležence, ki:

- so obiskovali predavanja in so bili v času anketiranja prisotni,
- so uporabljali elektronsko pošto,
- so prišli v času anketiranja v referat.

3.3.2 Priprava instrumentarija

Za izvedbo samoevalvacije smo pripravili instrumentarij »anketni vprašalnik za udeležence« (glej prilogo št. 1), ki smo ga sestavili s pomočjo nabora vprašanj, ki se nahajajo na spletni zbirki vprašanja za presojanje kakovosti izobraževanja odraslih.

Vprašalnik je pripravila Vanja Zorič Slaviček, končna verzija vprašalnika je nastala aprila 2015, vsebinsko pa je vprašalnik razdeljen v dva sklopa:

- Učbeniki in učno gradivo in
- Spodbude za samostojno učenje.

3.4 Testiranje instrumentarija

Anketnega vprašalnika sicer nismo testirali na udeležencih, smo ga pa dali v strokovni pregled svetovalki za kakovost dr. Tatjani Novak, ter vprašalnik dopolnili, kakšnih večjih sprememb vprašalnika ni bilo.

3.5 Izpeljava samoevalvacije

Anketiranje udeležencev je potekalo v času od maja do avgusta 2015. Poslanih oz. razdeljenih je bilo 150 vprašalnikov, od tega je bilo vrnjenih oz. izpolnjenih 57. Anketiranje je potekalo kombinirano, nekateri udeleženci so vprašalnike izpolnili v papirni obliki v referatu v času uradnih ur, nekaj pa jih je vprašalnike izpolnilo z geslom za dostop po elektronski pošti.

4 UČBENIKI IN UČNO GRADIVO

4.1 Opis problema

Ker se je z leti pokazalo, da je večina udeležencev vključena v samoizobraževanje smo se letos odločili ugotavljati, ali imajo odrasli na voljo učbenike in ustrezno učno gradivo. Ali učitelji pripravljajo za odrasle še posebno učno gradivo tedaj, ko je obseg ur organiziranega izobraževanja zelo skrčen. Zanimalo nas je, kaj menijo o učnem gradivu, ki ga pripravljamo v izobraževalni organizaciji, udeleženci. Preverjali smo, kako udeležence predavatelji seznanjajo z možnostmi pridobivanja učnega gradiva. Ali si udeleženci učno gradivo lahko izposodijo v šolski knjižnici? Ipd.

4.2 Prikaz ugotovitev iz empirično zbranih podatkov

V prvem delu anketnega vprašalnika smo udeležence spraševali o učbenikih in učnem gradivu, ki ga za njih pripravljajo predavatelji. Prvo vprašanje je bilo, ali udeleženci menijo, da jim je na voljo dovolj učnih virov za samostojno učenje.

Tabela 4: Ali menite, da je za samostojno učenje na voljo dovolj učnih virov?

	N
Pri nobenem predmetu.	0
Samo pri nekaterih predmetih.	26
Da, pri večini predmetov.	12
Da, pri vseh predmetih.	19
Skupaj:	57

Iz zgornje tabele je razvidno, da imajo udeleženci pri večini predmetov na voljo dovolj učnih virov za samostojno učenje, saj jih je 19 odgovorilo, da imajo na voljo učne vire pri vseh predmetih. 26 pa jih je odgovorilo, da so jim učni viri na voljo le pri nekaterih predmetih.

Tabela 5: Kakšne učne vire sami uporabljate pri učenju

	N
Svoje zapiske.	24
Učbenik/e.	22
Gradivo, ki so ga pripravili v izobraževalni organizaciji.	16
Drugo.	2
Skupaj:	64

Število oseb, ki so odgovarjale: 57

Izpis odprtih odgovorov:

- internetne strani
- splet, gradivo s knjižnice

Udeležence smo vprašali kakšne učne vire uporabljajo pri učenju. Največ udeležencev je odgovorilo, da uporabljajo lastne zapiske, sledijo učbeniki in gradivo, ki ga pripravijo profesorji.

Tabela 6: Kako vam učitelji pomagajo pri samostojnem učenju?

	N
Priporočajo določene učbenike.	24
Pripravijo gradivo za samostojno učenje.	24
Dajo sezname različnega strokovnega gradiva.	20
Pripravijo vprašanja za izpit.	22
Svetujejo, naj pridobimo informacije pri drugih udeležencih.	8
Napotijo nas na ustrezne spletne strani.	17
Dajo nam informacije o bližnjih središčih za samostojno učenje.	0
Drugo.	1
Skupaj:	116

Število oseb, ki so odgovarjale: 57

Izpis odprtih odgovorov:

- vaje in razgovor po elektronski pošti.

Udeležence smo vprašali kako jim učitelji pomagajo pri samostojnem učenju in dobili sledeče odgovore. 24 udeležencev je odgovorilo, da jim učitelji priporočajo določene učbenike, enako število jih je odgovorilo, da jim učitelji pripravijo gradivo za samostojno učenje. 22 jih je odgovorilo, da jim učitelji pripravijo vprašanja za izpit, 20 pa, da jim učitelji dajo sezname različnega strokovnega gradiva. Udeleženci so odgovorili tudi, da jih učitelji napotijo na ustrezne spletne strani in jim svetujejo naj pridobijo informacije pri drugih udeležencih.

Tabela 4: Kako je poskrbljeno za literaturo in študijsko gradivo?

	N
Na voljo je interno gradivo (skripta), ki ga dobimo vsi udeleženci v organizaciji.	27
Za gradivo poskrbimo udeleženci sami.	17
Gradivo dobimo na posodo za čas študija v knjižnici.	22
Učnega gradiva nimamo, predavanja si zapisujemo.	2
Na voljo je e-gradivo na medmrežju.	10
Drugo.	0
Skupaj:	78

Število oseb, ki so odgovarjale: 57

Na vprašanje kako je poskrbljeno za literaturo in študijsko gradivo je 27 udeležencev odgovorilo, da jim je na voljo interno gradivo, ki ga dobijo v organizaciji, 22 jih je odgovorilo, da gradivo dobijo na posodo v knjižnici. 17 jih je odgovorilo, da morajo za gradivo poskrbeti sami, 10 pa, da jim je na voljo e-gradivo na medmrežju.

5 SPODBUDE ZA SAMOSTOJNO UČENJE

5.1 Opis problema

V drugem delu vprašalnika smo ugotavljali ali udeležence učitelji spodbujajo k uporabi učnih virov pri samostojnem učenju, ugotavljamo ali je za samostojno učenje na voljo dovolj učnih virov in kako udeležencem pri samostojnem učenju pomagajo učitelji.

5.2 Prikaz ugotovitev iz empirično zbranih podatkov

V drugem delu je bilo prvo vprašanje namenjeno preverjanju ali učitelji spodbujajo udeležence k uporabi učnih virov.

Tabela 8: Ali vas učitelji spodbujajo k uporabi učnih virov, navedenih v preglednici?

	N	N	N	N
	Nikol i	Včasih	Vedno	Skupaj
Učbeniki.	0	33	24	57
Medmrežje.	2	31	24	57
Programi za samostojno učenje.	15	22	37	57
Učno gradivo (interno gradivo, ki ga pripravi predavatelj za svoj predmet).	1	41	15	57
TV oddaje.	41	16	0	57
Videoposnetki.	15	22	20	57

Udeležence smo spraševali ali jih učitelji spodbujajo k uporabi učnih virov. V preglednici smo navedli nekaj učnih virov s katerimi naj bi učitelji spodbujali udeležence pri samostojnem učenju. Odgovore so zapisani v zgornji tabeli.

Tabela 5: Ali menite, da je za samostojno učenje na voljo dovolj učnih virov?

	N
Pri nobenem predmetu.	0
Samo pri nekaterih predmetih.	21
Da, pri večini predmetov.	15
Da, pri vseh predmetih.	21
Skupaj:	57

Na vprašanje ali udeleženci menijo, da jim je za samostojno učenje na voljo dovolj učnih virov je 21 udeležencev odgovorilo, da pri vseh predmetih, 15 jih je odgovorilo, da pri večini predmetov in 21 samo pri nekaterih predmetih.

Tabela 10: Kakšna je dostopnost do internega učnega gradiva?

	DA	NE	N
Učno gradivo lahko kupim v izobraževalni organizaciji.	51	6	57
Učno gradivo si lahko izposodimo v izobraževalni organizaciji.	53	4	57

Udeležence smo v zadnjem vprašanju spraševali kakšna je dostopnost do internega učnega gradiva. 51 udeležencev je odgovorilo, da učno gradivo lahko kupijo v izobraževalni organizaciji, 53 jih je odgovorilo, da si učno gradivo lahko izposodijo v izobraževalni organizaciji.

5.3 Ugotovitve, sklepi, predlogi

Na osnovi prikazanega stanja so bile povzete ugotovitve, sklepi in predlogi izboljšav.

Ugotovitve sedanjega stanja v EIO so pokazale naslednje prednosti, ki jih je vredno ohraniti oz. krepiti:

- udeleženci so zadovoljni, da jim učitelji za samostojno učenje pripravijo interno gradivo, vprašanja za izpit in jih napotijo na ustrezne spletne strani, kjer lahko sami pridobijo gradivo,

- udeleženci so enotnega menja, da je za gradivo na naši izobraževalni organizaciji dobro poskrbljeno, saj si lahko učno gradivo lahko sposodijo v šolski knjižnici,
- udeleženci so zadovoljni s spodbudami profesorjev k uporabi učnih virov.

Ugotovitve sedanjega stanja v organizaciji so pokazale, da je potrebno uvajati izboljšave na naslednjih področjih:

- udeleženci so mnenja, da bi bilo potrebno pri vseh predmetih imeti dovolj učnih virov, ki pa jih sedaj ne dobijo dovolj.

6 ZAKLJUČEK

V prvem delu samoevalvacijskega poročila smo ugotavljali, ali imajo odrasli na voljo učbenike in ustrezno učno gradivo. Ali učitelji pripravljajo za odrasle še posebno učno gradivo tedaj, ko je obseg ur organiziranega izobraževanja zelo skrčen. Zanimalo nas je, kaj menijo o učnem gradivu, ki ga pripravljamo v izobraževalni organizaciji, udeleženci.

V drugem delu smo pregledovali, ali je pripravljeno gradivo za samostojno učenje. Ali so na voljo ustrezne možnosti za samostojno učenje (knjižnica...).

Ugotovili smo, da imajo udeleženci na voljo dovolj učnega gradiva za samostojno učenje, saj jim profesorji pripravijo interna gradiva ali pa jim dajo seznam literature. Prav tako smo ugotovili, da je dostopnost do internega učnega gradiva dobra, saj ga lahko udeleženci kupijo v izobraževalni organizaciji ali pa si ga sposodijo v šolski knjižnici.